

Jussi Wihonen ps

Kirjallinen kysymys lomautettujen työntekijöiden aktivoimisesta lomautuksen aikana ja heidän tulevaisuudennäkymistään

Eduskunnan puhemiehelle

Lomautukset, yt-neuvottelut ja joukkoyhtymiset ovat värittäneet korona-ajan uutisointia, eikä suunta vaikuta muuttuvan ihan hetkessä. Tuhansia suomalaisia on joutunut työttömiksi ja lomautetuiksi. Esimerkiksi Finnair ilmoitti vähentävänsä 600 työntekijää.¹ Lisäksi lomautukset jatkuvat yrityksessä. Tilanne heijastuu myös muihin toimijoihin ja esimerkiksi juuri lentoliikenteeseen liittyviin toimintoihin: Helsinki-Vantaan lentoasemalla maapalveluja tuottava Swissport Finland ilmoitti jo laajoista yt-neuvotteluista, joissa vaarassa oli peräti 700 työpaikkaa.²

Koronan aikana yritykset ovat pääasiassa lomauttaneet työntekijöitään, mutta jos tulevaisuudennäkymät eivät parane, on edessä varmasti lisää uutisia joukkoyhtymisistä. Erityisesti matkailu- ja ravitsemusalaalla korona näkyy selvästi toiminnassa. Kun koronaepidemia tuntuu jatkuvan vielä pitkään, vallitsee alalla suuri epävarmuus tulevasta.

Lomautettujen työntekijöiden kohtalona on odottaa tilanteen paranemista, ja moni elää ansiosidonnaisen päivärahan turvin. Esimerkiksi Finnairin lomautettujen työntekijöiden kohdalla lomautukset saattavat jatkua pitkälle ensi vuoteen tai pidempäänkin. Finnairin toimitusjohtaja Topi Manner totesi Ylen haastattelussa, että "lentoliikenteen toipuminen on vähittäistä ja tulee kestämään kolmen vuotta vuoden 2019 tasolle."³ Lomautettuna aika käy pitkäksi ja sen aikana voi ilmaantua monia sosiaalisia ongelmia. Kestääkö fyysinen ja psyykinen terveys, miten ammattitaitoa saa ylläpidettyä, oma ja perheen talous on koetuksella jne. Ja kun tulevaisuudesta on vain epävarmuutta, voi tilanteesta syntyä ikävä oravanpyörä, josta on vaikea päästä pois.

Tulevaisuuden uskoa tarvitaan, vaikka tilanne on synkkä. Korona-ajan lomautus tai irtisanominen ei saa pilata kenenkään tulevaisuutta tai taloutta. Valtio ei voi kaikille tarjota uutta työtä tai maksaa korvauksia, mutta palveluita ja koulutusta voidaan tarjota, jotta ammattitaitoa saadaan pidettyä yllä ja voidaan oppia uutta. Lomautettujen ja irtisanottujen joukossa on runsaasti kokemusta, osaamista ja ammattitaitoa, jota tulee hyödyntää. Ei saa jäädä tuleen makaamaan.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

1 <https://yle.fi/uutiset/3-11597804>

2 <https://www.iltalehti.fi/talous/a/94ef2fcd-1a3c-4ace-b2a1-747ed7443407>

3 <https://yle.fi/uutiset/3-11604797>

Kirjallinen kysymys KK 787/2020 vp

Miten hallitus aikoo auttaa lomautettuja ja irtisanottuja työntekijöitä aktivoitumaan, jotta fyysiset, psyykkiset ja taloudelliset ongelmat jäisivät mahdollisimman vähäisiksi,

miten hallitus aikoo auttaa lomautettuja ja irtisanottuja ylläpitämään ammattitaitoaan ja kouluttautumaan lomautuksen tai työttömyyden aikana ja

miten saadaan luotua uskoa tulevaan niin lomautetuille ja irtisanotuille työntekijöille kuin myös toimialoille, joita korona on kurittanut eniten?

Helsingissä 21.10.2020

Jussi Wihonen ps